

Prezentare: Corupția in Medicină

Dubniuc Vadim

RC-0216

- ▶ **Toate sondajele de opinie efectuate în R.Moldova în ultimii ani plasează, de fiecare dată, medicii în fruntea celor mai corupți. Și nu întâmplător. În sistemul ocrotirii sănătății din republică corupția înflorește nestingherit. Organele de drept îi prind în flagrant numai pe cei cu ocaua mică care obligă pacienții sau rudele acestora să le dea câteva sute de lei. Marii rechini din domeniu, însă, care te lasă să mori de durere dacă nu le ungi buzunarul cu sute sau chiar mii de euro, sunt lăsați în pace.**

Prost plătiți, dar cu averi mari

- ▶ Faptul că medicii sunt bugetarii aproape cei mai prost plătiți din R.Moldova este un lucru știut. Unii părăsesc sistemul din această cauză și umplu lumea pentru a câștiga bani mai mulți. Alții nu pot de bine și aici. Trăiesc în niște castele la care omul simplu nici nu visează și se plimbă cu automobile luxoase care, cu siguranță, n-au putut fi cumpărate din salariul de medic. Trebuie să menționăm că o parte din vină aparține și pacienților care dau mită medicilor din proprie inițiativă sau acceptă s-o facă atunci când sunt impuși. Dacă nu au banii solicitați, aceștia nu ezită să vândă porcii sau vitele de pe lângă casă, numai ca „totul să fie bine”.

▶

Bani grei pentru intervenții chirurgicale

- ▶ O doamnă din Chișinău afirmă că, acum doi ani, a plătit unui medic de la Spitalul de Urgență din capitală 5.500 de lei pentru o intervenție chirurgicală la braț. Dacă nu plătea acești bani, risca să rămână infirmă pe viață. Un bărbat domiciliat în capitală confirmă și el faptul că medicii din R.Moldova sunt corupți până în măduva oaselor. „În 2003, am plătit mită în valoare de 200 de dolari unui chirurg de la Spitalul Republican pentru o operație la plămâni”.

19 medici prinși în flagrant

- ▶ Cazurile relatate de noi sunt o picătură în mare în comparație cu ce se întâmplă zilnic în spitalele noastre. Cu toate acestea, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice (CCCEC) a prins în flagrant, în prima jumătate a acestui an, numai 19 lucrători medicali care au estorcat mită de la pacienți sau rudele acestora. Polițiștii au putut organiza flagrantul numai după ce au fost sesizați de persoane concrete. Din păcate, acestea sunt foarte puține, fiindcă majoritatea preferă să dea bani medicilor, unii chiar împrumutând sume mari de bani, numai ca să scape de durere. Potrivit lui Eugen Vițu, șeful secției relații externe, protocol și mass-media din cadrul CCCEC, de obicei, suma mitei descoperite variază între 300 de lei și 500 de euro. Cel mai răsunător caz descoperit de CCCEC a fost cel al lui Sergiu Mățu, șef adjunct al Centrului de Medicină Preventivă al municipiului Chișinău (CMPC).

▶

Cazuri tragice

- ▶ „Medicul i-a cerut 2.000 de lei pentru o intervenție chirurgicală. Nu avea de unde să-i dea și l-a lăsat așa până a murit”, afirmă o rudă apropiată al unui bărbat din centrul republicii. Și o femeie a murit la naștere numai pentru faptul că medicii așteptau ca soțul acesteia să aducă bani și nu-i ofereau îngrijirea necesară. O persoană a decedat pentru că n-a fost operat în timp util la apendicită. Medicul a preferat să opereze mai întâi un pacient cu bani. „Sora mea suferea de cancer. Deși știau că nu mai are șanse să trăiască, medicii ne-au cerut 600 de lei pentru medicamente „bune”. În aceeași zi, sora a decedat”, ne-a spus plină de durere o femeie. Un alt caz ni l-a relatat o rudă apropiată a unei femei care trebuia să nască. Aceasta a pierdut copilul din cauză că n-a plătit medicilor să-i facă operație prin cezariană în timp util.

Și la sanepid e corupție

→ Acesta a estorcat și a primit mită în sumă de 90.000 de lei de la un agent economic pentru a nu împiedica transferul mijloacelor financiare din bugetul public național pe contul firmei, ce urma să execute lucrări de reparație în incinta clădirii CMPC. Deși acesta se află în închisoare, judecata nu s-a pronunțat încă pe marginea acestui caz, deși a trecut mai bine de jumătate de an de la prinderea lui Mătu în flagrant. Și Vasile Țurcan, medic-șef al Centrului Medicină Preventivă al municipiului Bălți, este cercetat penal după ce a fost reținut în flagrant în timp ce primea mită în valoare de 15.000 de lei de la un om de afaceri pentru a perfecta și elibera autorizația sanitară de funcționare. Investigațiile CCCEC au scos la iveală faptul că Țurcan ar fi primit mită încă în șase cazuri de acest fel.

Ministerul nu sancționează medicii

- ▶ Directorul executiv al TI, Lilia Carașciuc, a declarat, cu ocazia lansării sondajului, că fenomenul corupției în ocrotirea sănătății capătă proporții internaționale, subliniind că există multe dovezi ale fraudelor și corupției - de la furturi și estorcări mici până la abuzuri și deturnări masive de fonduri bazate pe recompense angajaților în diferite țări ale lumii. În același timp, Ghenadie Țurcanu, șef de direcție din cadrul Ministerului Sănătății și Protecției Sociale nu a putut da vreun exemplu de sancționare a unui cadru medical pentru luare de mită, deși la minister exista o “linie verde” și o ladă specială, unde fiecare cetățean poate relata cazuri de corupție în sistemul medical.
- ▶ **Raportul Global asupra corupției 2006, lansat de Transparency International, atrage atenția guvernelor țărilor lumii asupra proporțiilor foarte mari pe care le-a căpătat corupția în domeniul industriei farmaceutice și a ocrotirii sănătății.**

Ce este corupția?

- ▶ **Corupția ucide.** De foarte multe ori diferența între viața și moarte, sănătatea și suferința este determinată de corupție, iar populația nevoiasă este prima afectată.
- ▶ **Corupția se auto-sustine,** dacă nu se intervine prin colaborarea dintre cadrele medicale și mediul politic pentru implementarea și sprijinirea unor măsuri anti-corupție.
- ▶ **Corupția subminează încrederea pacientului în medici,** asistenți medicali, precum și în tot sistemul de sănătate. Încrederea stă la baza relației medic-pacient și este critică pentru dorința pacienților de a urma recomandările, tratamentul precis sau de a dezvălui informații sensibile referitoare la sănătatea lor. Prin luarea unei poziții cu privire la corupție, cadrele medicale pot începe reconstruirea încrederii pacienților în sistemul de sănătate.
- ▶ **Corupția distruge latura morală a actului medical.** Etica stă la baza acestei profesii și este dificil de imaginat că excelența profesională a unui medic poate coexista cu acte de corupție.
- ▶ Oricare ar fi forma ei, **corupția trebuie eradicată:** prin zero toleranță față de practicile lipsite de etică; prin sprijinirea de către cadrele medicale și de către societate, în general, a măsurilor anti-corupție din domeniul sanitar; prin protejarea celor care expun fapte de corupție medicală; printr-o legislație adecvată; prin educarea generațiilor tinere care au nevoie de modele pozitive.
- ▶ **Medicina este, și trebuie să rămână, o profesie nobilă, făcută din pasiune și cu dragoste pentru oameni.**